

Den grønne energirevolution begynder her

Tekst af Torben Andersen og Lars Abel, hhv. formand og sekretariatschef i Varmepumpefabrikantforeningen

Politikere på verdensplan er presset til at søsætte nye, omfattende initiativer, der kan effektivisere energiforbruget og mindske udledningen af CO₂. En del af løsningen er allerede opfundet og gennemprøvet.

Varmepumpefabrikantforeningen, VPF, har siden 1980 arbejdet målrettet for at gøre varmepumpen til en stueren og pålidelig varmekilde. I disse år begynder arbejdet for alvor at bære frugt. Nye forbrugere opdager hver eneste dag, at varmepumpen udgør et vægtigt alternativ til for eksempel elvarme og varme fra olie- og gasfyre.

God kvalitet giver tillid

Der er imidlertid stor forskel på kvaliteten fra anlæg til anlæg. Derfor er Energistyrelsens varmepumpe-liste et nyttigt redskab for forbrugerne, når man skal finde en model, der matcher et givent behov. Listen rummer udelukkende varmepumper, som overholder alle lovkrav – og som er testet af et uafhængigt testlaboratorium. Med andre ord: Her får man overblik over kvalitetsprodukterne på det danske marked.

VPF anbefaler alle sine medlemmer at lade produkter opføre på varmepumpe-listen. God kvalitet og overskuelighed fører nemlig til forbrugertillid, som igen fører til købelyst. Til glæde for miljøet. En stor udbredelse af varmepumper er alfa og omega, hvis

produkternes grønne potentiale skal kunne udnyttes fuldt ud. Flere varmepumper i landskabet er nemlig ensbetydende med højeffektiv udnyttelse af strøm fra vindmøller og solceller – ja, tilmed fra de kulfyrede kraftværker på vindstille gråvejrsgåde.

Hvorfor? Fordi en moderne varmepumpe producerer over 4 kWh varme, hver gang den bruger 1 kWh el. Det er da en grøn vekselkurs, der er til at få øje på.

I takt med, at flere og flere vindmøller skyder op, bliver der behov for mange flere fleksible aftagere af denne el, der som bekendt kommer og går, som vinden blæser. Varmepumpen er som skabt til denne opgave, idet styresystemet potentielt kan programmeres til at skrue en grad eller to op for varmen på dage med kraftig vind – og dermed aftage mere grøn elektricitet – og efterfølgende skrue ned for temperaturen, når vinden lægger sig igen. Et moderne og velisoleret hus med gulvvarme holder nemlig længe på varmen. Dermed fungerer husenes store gulvarealer fornemt som grønne "energi-batterier" – sammen med i øvrigt de mange elbiler, der fremover vil holde parkeret ved ladestationer på p-pladser og i garager landet over.

Fremtidens mål

Større udbredelse af varmepumper vil samtidig afstedkomme en betydelig reduktion af CO₂-udledningen, fordi vi dermed vil afbrænde væsentligt mindre mængder kul,

Lars Abel sekretariatschef i Varmepumpefabrikantforeningen

olie og naturgas for at producere varme. Dette faktum går – i parentes bemærket – fint i spænd med det politiske mål om, at Danmark skal være fossilfrit i 2050. Kommer varmepumpen ind i stuen i stedet for en el-radiator, er CO₂-regnestykket også i miljøets favør, da radiatoren producerer varme af el i forholdet 1 kWh el til 1 kWh varme. Varmepumpens vekselkurs var som nævnt 1 til 4.

En nedbringelse af CO₂-udledningen er topprioritet på både nationalt plan og i EU- og FN-regi. Det er efter alt at dømme nu, der skal handles – og vil blive handlet. Skabelsen af FN's "Green Climate Fund", vedtagelsen af en egentlig dansk klimalov samt nylige og kommende EU-topmøder om klimapolitik og energisikkerhed viser, at disse emner har løftet sig fra græsrodsniveau til øverste linje på spisesedlen. VPF er parat til at bakke op om de kommende energioplægninger – og til at vise, at produkterne kan stå distancen.

Apropos energisikkerhed

Hvis flere varmepumper bliver spredt ud over det ganske kontinent vil vi alle blive mindre afhængige af fossile brændsler såsom naturgas. Man behøver ikke at skue langt mod øst for at blive mindet om, hvorfor vi danskere – ja, faktisk alle EU-borgere – med rette kan ønske øget energisikkerhed og uafhængighed. Naturgas østfra er ikke nogens livsret i disse dage, hvis man da ellers kan undvære den. Det kan vi heldigvis, hvis vi spiller vores kort helt rigtigt nu. Det gør VPF. Salget er steget støt, hvad angår de varmepumper, som figurerer på Energistyrelsens liste over modeller, der overholder alle lovkrav og har bestået en uafhængig test. Disse pumper holder nemlig, hvad de lover. Det betyder, at investeringen er tjent hjem på kortere tid end nogensinde. Derfor tør flere og flere forbrugere satse på varmepumper.

Der er pt. installeret varmepumper i cirka 45.000 danske hjem, men antallet af anlæg i Sverige – ti gange så mange som herhjemme – fortæller os, at den aktuelle, begyndende varmepumpe-opblomstring kun er begyndelsen. Potentialet er enormt.

Bølgen kan blive til et egentligt boom, hvis vi fabrikanter fastholder en hård kurs med hensyn til produktkvalitet og kontrol. Derfor vil VPF ikke opgive den klare anbefaling om tredjepartstests af medlemmernes produkter. Tests koster penge, men er eneste farbare vej, hvis vi vil opnå og fastholde forbrugernes og politikernes tillid. Derfor vil VPF også fremover samarbejde direkte med politikere om sikring af høj produktkvalitet.

Samtidig vil VPF fortsat deltage aktivt i den omfattende og seriøse efteruddannelse af installatører. For hvad nytter det at placere en højeffektiv og gennemkontrolleret varmepumpe i et underdimensioneret centralvarmesystem – måske tilmed i et uisoleret hus? Elementerne skal være nøje afstemt, og det mestrer den veluddannede installatør til fulde. Problemet er bare, at efteruddannelsen er valgfri.

Den grønne vej

Hvis varmepumpe-boomet skal indtræffe, og fordelene høstes, er det derfor nødvendigt, at politikere beredvilligt vil indgå i en aktiv dialog om energipolitikken og rammevilkårene for varmepumper. Først og fremmest skal installatøruddannelsen inden for vedvarende energi være obligatorisk for branchens aktører. Dernæst er der generelt behov for langsigtet og mere lempelig lovgivning, blandt andet i form af et farvel til fjernvarme-tilslutningspligten. Alle forbrugere bør ganske enkelt have muligheden for at vælge den grønne vej.

Den grønne vej kunne også sagtens være vejen frem for de henved 200.000 huse i det åbne land, som i dag får varme fra eget oliefyre. Hvis man har kunnet tvangstilslutte kunder til fjernvarme og gas i de områder, hvor dette udbydes, kan man vel også gøre det lovpligtigt i yderområderne at installere varmepumper for at komme det fossile brændsel til livs? Dette kunne passende foregå via statsgaranterede låneordninger, som ville sikre kunderne en nem og økonomisk sikker adgang til den grønne varme. Og Danmark ville komme et syvmileskridt nærmere en realisering af drømmen om det fossilfri samfund.

Et andet område, der trænger til et eftersyn, er på afgiftssiden. Det er af afgørende betydning, at energiafgifterne for varmepumper bliver sænket yderligere. Denne løftestang kan eventuelt kombineres med andre initiativer, der sætter særligt fokus på energirenovering. Summen af disse initiativer vil sætte ekstra skub i udviklingen mod en mere effektiv udnyttelse af vedvarende energi, lavere CO₂-udledning, gas-uafhængighed og forsyningsikkerhed.

Den grønne energirevolution gløder kun lige akkurat. VPF opfordrer hermed ansvarlige politikere til at puste til ilden – og for alvor tænke varmepumpe-teknologien ind som et fuldstændigt alternativ til de fossile brændstoffer.

Varmepumpefabrikantforeningen er omstillet og parat til fremtiden. Er politikerne?

Torben Andersen, formand for Varmepumpefabrikantforeningen og CEO i Nilan A/S